

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સ્કૂલ ઓફ કોમર્સ એન્ડ મેનેજમેન્ટ

Fourth Semester M.Com. (Elective Course)

પ્રોજેક્ટ આયોજન (યોજના) અને અંકુશ (Project Planning and Control)

યુનિટ	વિષયવસ્તુના મુદ્દા
1.	પ્રોજેક્ટ આયોજન
	પ્રસ્તાવના અર્થ વ્યાખ્યા મહત્વ હેતુઓ મોડેલ તબક્કાઓ ફાયદા અને ગેરફાયદા
2.	પ્રોજેક્ટ આયોજનમાં રોકાણતકોની ઓળખ
	- પ્રસ્તાવના - અર્થ - વ્યાખ્યા - મહત્વ - પ્રોજેક્ટ વિચાર - વિચારોનું પૃથકરણ - પર્યાવરણની ઝીણવટભરી તપાસ અને તક વિશ્લેષણ - સરકારી નિયમન માળખું
3.	બજાર અને માંગ વિશ્લેષણ
	- પ્રસ્તાવના - અર્થ - વ્યાખ્યા - ફાયદા અને ગેરફાયદા - બજાર અને માંગ વિશ્લેષણ માટેની જરૂરી માહિતી - માહિતીના પ્રાપ્તિસ્થાનો – પ્રાથમિક અને ગૌણ - માંગ આધારણ (પૂર્વાનુમાન)

	<ul style="list-style-type: none"> - ટેકનિકલ (તકનિકી) વિશ્લેષણ - માલસામાન અને નિવિષ્ટ (આગત) - ઉત્પાદન ટેકનોલોજી (પદ્ધતિ/ તકનીક) - ઉત્પાદન મિશ્ર (પેદાશ) - પ્લાન્ટ પસંદગી અને ગોઠવણી - પ્લાન્ટ અને સાધનોની પસંદગી
4.	પ્રોજેક્ટ (યોજના પડતર, નફાકારકતા)
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ - યોજના પડતર અને નાણાં પ્રાપ્તિના સાધનો - અગત્યના પડતર અંગો (ભાગો) (તત્વો) - નાણાં પ્રાપ્તિના સાધનો - મૂડી માળખાનું આયોજન - નાણાંકીય સંસ્થાઓની વિવિધ નાણાં પ્રાપ્તિની યોજનાઓ/ (નાણાંકીય સંસ્થાઓની વિવિધ નાણાંકીય યોજનાઓ) - નફાકારકતા, નાણાંકીય યોજનાઓ (અનુમાનો) અને વેરા સંબંધિત બાબતો
5.	પ્રોજેક્ટમાં ઉત્પાદનની પડતર
	<ul style="list-style-type: none"> - સમતૂટબિંદુ વિશ્લેષણ - અંદાજીત પાકું સરવૈયુ - નફા નુકસાન ખાતુ અને રોકડ પ્રવાહપત્રક હકપાત્ર આવકની ગણતરી માટેની જોગવાઈઓ અને અન્ય સંબંધિત બાબતો. (વિચારણાઓ/માન્યાતાઓ)
6.	મૂલ્યાંકનના ધોરણો અને પ્રક્રિયા
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ - વ્યાખ્યા - હેતુઓ - મહત્વ - મૂલ્યાંકનના ધોરણો અને પ્રક્રિયા:- - નિશ્ચિતતા અને જોખમ અને અનિશ્ચિતતા હેઠળની મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓ - વ્યવહારમાં રોકાણ મૂલ્યાંકન - નાણાંકીય સંસ્થાઓએ અપનાવેલ પ્રક્રિયા

7.	સામાજીક લાભ પડતર વિશ્લેષણ (SCBA)
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ - મહત્વ - સામાજીક લાભ પડતર વિશ્લેષણનો તર્ક - SCBAની કાર્યપદ્ધતિ, LM (Little and Mirrless) અભિગમ UNIDO (United Nations Industrial Development Organisation) અભિગમ - વિતરણ પર અસરનું માપન - ભારતમાં સામાજીક લાભ પડતર વિશ્લેષણ
8.	પ્રોજેક્ટ નિયંત્રણ માટે નેટવર્ક તકનીકો
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ - PERT અને CPM પદ્ધતિઓ - કટોકટીભર્યો રસ્તો (જોખમી), નિરઉત્સાહી ઘટના, અસ્થિર પ્રવૃત્તિ - માનવશક્તિ ઉપલબ્ધતા સાથે સુનિશ્ચિત મેળ - ચોકકસ તારીખ દ્વારા પૂર્ણ ચલન અને સંભાવનાના પગલાં (ઉપાય) - ભારતમાં પ્રોજેક્ટ અમલીકરણ આચરણ (અભ્યાસ, વ્યવહાર) - માહિતીસંચાલન પદ્ધતિ
9.	પ્રોજેક્ટ આયોજન અને નિયંત્રણ માટેની તકનીકો
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ - WBS CHART અને GANTT CHART - લક્ષણો અને સમજૂતી
10.	પ્રોજેક્ટ આયોજનનું અમલીકરણ અને દેખરેખ
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ - પ્રોજેક્ટ આયોજન ચક્ર - પ્રોજેક્ટ આયોજન પ્રક્રિયાના તબક્કા - અંદાજપત્ર પર અંકુશ